

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Введення до раціону тварин мінерально-вітамінних добавок сприяло стабілізації рівнів неорганічного фосфору та магнію. Активність лужної фосфатази у тварин дослідних груп залишалася в межах норми, що свідчить про позитивний вплив запропонованої добавки на мінеральний обмін.

Отже, діагностика аліментарної остеодистрофії свиноматок повинна базуватись не лише на клінічній картині, а й на комплексній оцінці морфологічних і біохімічних показників крові. Виявлено, що застосування мінеральних та ферментно-вітамінних добавок сприяє нормалізації показників та попередженню розвитку патології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zhang, S., Li, Y., Wang, L., Liu, Y., Zhao, Y., & Chen, Y. (2023). Efficacy of dietary vitamin D₃ and 25(OH)D₃ on reproductive performance, immunity, and bone development in pigs. *Animals*, 13(4), Article 764. <https://doi.org/10.3390/ani13040764>.
2. Zhao, J., Li, J., Wang, Q., Xu, J., Zhang, M., & Wang, L. (2020). Impact of dietary vitamin D₃ supplements in nursery diets on subsequent growth and bone health in pigs. *Journal of Animal Science and Biotechnology*, 11, 89–98. <https://doi.org/10.1186/s40104-020-00518-7>.
3. Zhang, X., Liu, Y., Tan, B., Xie, Q., Zhang, H., & Li, X. (2024). Vitamin D maintains growth and bone mineral density against a background of excessive vitamin A in pigs. *Nutrients*, 16(13), Article 2037. <https://doi.org/10.3390/nu16132037>.
4. Weber, G. M., Kim, B. G., & Stein, H. H. (2022). Comparative performance of vitamin D₃ and 25(OH)D₃ on bone development in pigs fed reduced-protein and phosphorus diets. *Animals*, 12(13), Article 1670. <https://doi.org/10.3390/ani12131670>.
5. Zhang, Y., Li, T., Wang, C., Sun, Z., Zhao, H., & Xu, L. (2024). Dynamics of bone mineralization in primiparous sows as a function of dietary phosphorus and phytase supplementation. *Animal – Science Proceedings*, 18, 131–139. <https://doi.org/10.1016/j.animal.2024.100845>.

УДК: 619:636.4.09:616.33-008.1

СТАРОВОЙТ М.С., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАЛЬНІ ЗАХОДИ ЗА ДИСПЕПСІЇ ПОРОСЯТ

Лікування тварин із діареєю, незалежно від її етіології, вимагає застосування спеціалізованого дієтичного режиму та терапії, орієнтованої на боротьбу зі зневодненням, знищення умовно-патогенних і патогенних мікроорганізмів, усунення інтоксикації, а також відновлення нормальної функції органів травлення, сечовиділення та серцево-судинної системи, щоб підвищити загальну резистентність організму. У випадку інфекційних захворювань необхідно додатково застосовувати специфічні лікувальні препарати, такі як гіперімунні сироватки, імуноглобуліни та анатоксини [1, 2].

Особливе значення, а в разі діареї вірусної етіології – критичне, має застосування засобів для корекції зневоднення (регідраційна терапія). Це обумовлено тим, що основною причиною загибелі більшості хворих телят є інтоксикація, зумовлена зневодненням, ацидоз та блокада серця. Водно-сольові розчини допомагають нормалізувати водно-електролітний обмін, осмотичний тиск, кислотно-лужний баланс, а також підтримують функцію серцево-судинної і видільної систем, забезпечуючи організм енергією і усуваючи токсикоз [3–5].

Ключові слова: шлунково-кишкові хвороби новонароджених поросят, аліментарна остеодистрофія, білково-вітамінна мінеральна добавка (БВМД), мінеральна добавка (МД), загальний кальцій, неорганічний фосфор.

Мета роботи – вивчити особливості діагностики та терапії за диспепсії у поросят.

Матеріалом для дослідження були поросята різних вікових груп та порід велика біла, дюрок, петрен, сироватка крові.

Результати дослідження. Проведене дослідження показало наявність гастроентеральної патології у поросят віком від 25 днів. Основні клінічні симптоми включали загальне пригнічення, зниження апетиту, порушення функції шлунково-кишкового тракту, зневоднення, а також зміни в кольорі та консистенції випорожнень. Відзначалися також ознаки зневоднення

та анемії, що підтверджували результати морфологічного аналізу крові. Зміни в показниках еритроцитів, рівня гемоглобіну та інших елементів крові вказували на розвиток поліцитемії в 70 % випадків та олігоцитемії в 30 %.

Дослідження також виявило порушення білкового обміну, зокрема зниження рівня загального білка та альбумінів в сироватці крові, що свідчить про порушення функцій печінки. Вищі рівні аспарагінової та аланінової амінотрансфераз підтверджують ураження печінки, яке також призводить до порушення еритропоезу та білоксинтезуючої функції організму.

Отже, результати дослідження показують, що диспепсія у поросят має комплексний вплив на їхній організм, призводячи не лише до порушень у функціонуванні шлунково-кишкового тракту, але й до серйозних змін в еритроцитопоезі та білковому обміні, а також викликає ураження печінки.

Для визначення ефективності різних терапевтичних схем було сформовано три групи поросят, хворих на диспепсію:

- Контрольна група – еноксил 10 % (0,5 мл на 10 кг маси тіла внутрішньом'язово раз на добу протягом 5 днів).

- Перша дослідна група – препарат “ТімТіл” (0,1 мл на 1 кг маси тіла внутрішньом'язово раз на добу протягом 5 днів).

- Друга дослідна група – “ТімТіл” у тій самій дозі + внутрішньоочеревинне введення 25 мл “ВетОкс-1000” (розведеного у фізіологічному розчині у співвідношенні 1 : 2).

Результати показали, що смертність серед поросят контрольної групи становила 40 %, тоді як у першій дослідній групі – лише 10 %. У другій дослідній групі збереженість тварин була 100 %.

Тривалість лікування також відрізнялася: у контрольній групі процес одужання тривав у середньому 5,1 доби, у першій дослідній групі – 3,9 доби, а в другій – 3,2 доби. Крім того, середньодобові прирости у контрольній групі становили 180 г, тоді як у дослідних – 240 г та 260 г відповідно.

Проведений морфологічний аналіз крові показав значні відхилення у хворих тварин, що свідчить про розвиток анемії та порушення білкового обміну. Встановлено, що застосування “ТімТіл” у комбінації з “ВетОкс-1000” сприяє швидшому відновленню функції шлунково-кишкового тракту, покращує гематологічні показники та запобігає ураженню гепатобіліарної системи.

Отримані результати досліджень підтвердили, що диспепсія є однією з найпоширеніших патологій новонароджених поросят, що розвивається внаслідок дисбалансу раціону, незадовільних умов утримання та функціональної незрілості організму.

Експериментальне дослідження лікувальних схем показало, що використання препарату “ТімТіл” у комбінації з “ВетОкс-1000” є найбільш ефективним методом терапії диспепсії. Ця схема лікування дозволяє значно знизити смертність поросят, скоротити терміни одужання та покращити загальний стан тварин, що має важливе значення для підвищення продуктивності у свинарських господарствах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zhang, X., Liu, Y., Tan, B., Xie, Q., Zhang, H., & Li, X. (2024). Vitamin D maintains growth and bone mineral density against a background of excessive vitamin A in pigs. *Nutrients*, 16(13), Article 2037. <https://doi.org/10.3390/nu16132037>.
2. Zhao, J., Li, J., Wang, Q., Xu, J., Zhang, M., & Wang, L. (2020). Impact of dietary vitamin D₃ supplements in nursery diets on subsequent growth and bone health in pigs. *Journal of Animal Science and Biotechnology*, 11, 89–98. <https://doi.org/10.1186/s40104-020-00518-7>.
3. Weber, G. M., Kim, B. G., & Stein, H. H. (2022). Comparative performance of vitamin D₃ and 25(OH)D₃ on bone development in pigs fed reduced-protein and phosphorus diets. *Animals*, 12(13), Article 1670. <https://doi.org/10.3390/ani12131670>.
4. Zhang, Y., Li, T., Wang, C., Sun, Z., Zhao, H., & Xu, L. (2024). Dynamics of bone mineralization in

primiparous sows as a function of dietary phosphorus and phytase supplementation. *Animal – Science Proceedings*, 18, 131–139. <https://doi.org/10.1016/j.animal.2024.100845>.

5. Zhang, S., Li, Y., Wang, L., Liu, Y., Zhao, Y., & Chen, Y. (2023). Efficacy of dietary vitamin D₃ and 25(OH)D₃ on reproductive performance, immunity, and bone development in pigs. *Animals*, 13(4), Article 764. <https://doi.org/10.3390/ani13040764>.

УДК: 619:616.379-008.64-085:636.8

АНДРІЙЧУК Я.Ю., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПЕВТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ В КОТІВ

За лікування тварин із цукровим діабетом важливим є досягнення ремісії, а також призначення симптоматичного лікування та терапії ускладнень, таких як кетоацидоз. Для досягнення ремісії необхідно коригувати раціон, зменшуючи кількість вуглеводів, а також проводити контроль за масою тіла, особливо якщо захворювання виникло через ожиріння [1].

Вважають, що на першій та другій стадіях цукрового діабету інсулін не є необхідним, і можна використовувати цукрознижувальні препарати. Ці препарати стимулюють секрецію інсуліну та покращують поглинання глюкози тканинами. До таких препаратів належать похідні сульфонілсечовини, зокрема глібенкламід у дозі до 0,02 г на добу для собак. Добре зарекомендував себе також препарат з групи бігуанідів – метформін, а також його аналог – діаформін [2, 3].

Лікування інсулінозалежного цукрового діабету передбачає підвищення проникності плазматичних мембран для глюкози, активацію ключових ферментів гліколізу, стимуляцію перетворення глюкози в глікоген у печінці та м'язах, а також посилення синтезу жирів і білків. Крім того, інсулін здатний пригнічувати активність ферментів, які розщеплюють глікоген і жири. Це свідчить про те, що інсулін має анаболічні та антикатаболічні властивості [4, 5].

Ключові слова: коти, цукровий діабет, інсулін, кетоацидозна кома, “Актрапід”, “Хумулін-Регуляр”, “Інсуман-Рапід”, Новорапід”, “Хумалог”, “Левемір”, розчин “Рінгера-Локка”, “Доксазозин”, “Амлодипін”, “Серенія”, глюкоза.

Мета роботи – вивчити ефективність терапевтичних заходів за цукрового діабету в котів.

Матеріалом для дослідження були коти, різних порід і вікових груп, сироватка крові.

Результати дослідження. Основною метою терапії за цукрового діабету є досягнення ремісії, тобто стабілізації рівня глюкози в крові до показників норми та припинення потреби в постійній інсулінотерапії. У нашій роботі ми обрали інсулін як препарат першої лінії, оскільки саме він забезпечує найвищу ефективність у контролі рівня глюкози. Вибір конкретного інсуліну здійснювався з урахуванням тривалості його дії, що безпосередньо впливає на частоту ін'єкцій і, відповідно, на зручність та комфорт лікування для власника і тварини.

Особливу увагу при виборі інсуліну приділяли також способу життя кота: режиму годівлі, фізичній активності, часу вигулу (за наявності) та інших індивідуальних факторів. Це дозволяло скласти оптимальний графік введення препарату та досягти стабільного терапевтичного ефекту. У процесі дослідження було проаналізовано декілька типів інсулінів. Препарати короткої дії, як-от “Актрапід”, “Хумулін-Регуляр” та “Інсуман-Рапід”, мають швидкий початок дії, але вимагають частішого введення. На відміну від них, аналоги швидкої дії – “Новорапід” та “Хумалог” – діють ще швидше, проте їх короткий ефект обмежує застосування за стабілізації хронічного перебігу діабету.

Для довгострокового контролю рівня глюкози ми обрали препарат “Левемір”, який має тривалу дію та характеризується безпіковим профілем, що дозволяє уникнути небезпечних глікемічних коливань та знижує ризик гіпоглікемії. Початок дії “Левеміру” спостерігається через 1–2 години, що є прийнятним для формування індивідуального